

ЗАКОН
за частната охранителна дейност
(обн. ДВ бр. 10 от 30.1.2018 г., в сила от 31 март 2018г.)

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда условията и реда за извършване на частна охранителна дейност, нейното административно регулиране и административен контрол.

Чл. 2. (1) Частната охранителна дейност е търговска дейност, насочена към опазване на живота и здравето на физическите лица, охраняване на имуществото на физическите и юридическите лица, гарантиране на максимално ниво на сигурност при транспортиране на ценни пратки и товари, осигуряване на безпрепятствено провеждане на различни по характер и вид мероприятия.

(2) Дейността по ал. 1 се извършва въз основа на писмен договор от търговци, регистрирани:

1. по реда на Търговския закон или по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, които са получили лиценз по реда на този закон;

2. в друга държава – членка на Европейския съюз, в друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или в Конфедерация Швейцария, които имат право да извършват такава дейност съгласно законодателството на държавата, в която са установени, и удостоверяват, че отговарят на изискванията на този закон.

(3) Частна охранителна дейност по отношение на имущество – собствено или ползвано на законно основание, може да се извършва и от:

1. търговци по ал. 2, които притежават лиценз или удостоверение за извършване на частна охранителна дейност по чл. 5, ал. 1, т. 2;

2. бюджетни организации по смисъла на Закона за публичните финанси, лечебни заведения, институции в системата на предучилищното и училищното образование, висши училища, както и стратегически обекти от значение за националната сигурност, с издаден лиценз за самоохрана по реда на този закон.

(4) Министърът на вътрешните работи издава наредба за реда, по който лицата удостоверяват, че отговарят на изискванията на този закон.

Чл. 3. Частната охранителна дейност се осъществява въз основа на следните принципи:

1. спазване на Конституцията, законите и международните договори, по които Република България е страна;
2. зачитане и гарантиране на правата и свободите на гражданите и тяхното достойнство;
3. опазване на живота, здравето и имуществото на гражданите;
4. защита на информацията и източниците за нейното придобиване;
5. взаимодействие с органите за обществен ред и сигурност.

Чл. 4. (1) Частна охранителна дейност се извършва след получаване на лиценз по реда на този закон или на удостоверение по реда на наредбата по чл. 2, ал. 4.

(2) Лицензът се издава за извършване на дейността на територията на цялата страна или на територията на отделна област.

(3) Удостоверението на търговците по чл. 2, ал. 2, т. 2 се издава за извършване на дейността на територията на цялата страна.

Чл. 5. (1) Видовете частна охранителна дейност са:

1. лична охрана на физически лица;
2. охрана на имуществото на физически или юридически лица;
3. сигнално-охранителна дейност;
4. самоохрана на имущество на лица по чл. 2, ал. 3;
5. охрана на питейни и развлекателни заведения, дискотеки, игрални и компютърни зали;
6. охрана на урбанизирани територии;
7. охрана на мероприятия;
8. охрана при транспортиране на ценни пратки или товари;
9. охрана на селскостопанско имущество.

(2) При осъществяване на дейностите по ал. 1 могат да бъдат използвани физическа сила, помощни и технически средства в случаите и при условията, посочени в този закон.

(3) Лицата по чл. 2, ал. 2 и 3 извършват частна охранителна дейност по ал. 1 в съответствие с минималните изисквания за сигурност и безопасност на охраняваните обекти, включително за необходимото техническо оборудване, превозни средства и персонал, предвидени в глава втора.

(4) Условията и редът за организацията и извършването на дейностите по ал. 1 се определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

(5) С наредбата по ал. 4 се определя и примерна типова класификация на обектите, на които се осъществява охрана по ал. 1, т. 2 и 3, както и техните особености.

Чл. 6. (1) Частна охранителна дейност се осъществява с невъоръжена или с въоръжена охрана.

(2) При въоръжената охрана се спазват изискванията на Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

(3) Частна охранителна дейност се осъществява чрез стационарна и/или мобилна охрана.

(4) За частна охранителна дейност по чл. 5, ал. 1, т. 1 – 7 и 9 се използват само превозни средства – собственост на или наети от лицето по чл. 2, ал. 2 и 3, както и наети или предоставени от възложителя по договора за охрана.

Чл. 7. (1) При извършване на частна охранителна дейност по чл. 5, ал. 1, т. 2 – 6 в пост за наблюдение по изключение могат да бъдат определени изпълнители на охранителна дейност, които не отговарят на изискването на чл. 50, ал. 3, т. 5, след представяне на медицинско удостоверение, че могат да извършват тази дейност.

(2) На изпълнителите на охранителна дейност по ал. 1 не могат да се възлагат други действия освен наблюдение и сигнализиране чрез технически средства или системи.

Глава втора

МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА СИГУРНОСТ И БЕЗОПАСНОСТ НА ОХРАНЯВАНИТЕ ОБЕКТИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ЗА НЕОБХОДИМОТО ТЕХНИЧЕСКО ОБОРУДВАНЕ, ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА И ПЕРСОНАЛ

Раздел I

Лична охрана на физически лица

Чл. 8. Личната охрана на физически лица е дейност по опазване на телесната неприкосновеност на охраняваното лице от противоправни посегателства, както и по тяхното предотвратяване и пресичане.

Чл. 9. (1) Възложител по договор за лична охрана на физическо лице е пълнолетно и дееспособно охраняемо лице.

(2) Когато охраняемото лице е непълнолетно или недееспособно, възложител по договор за охрана на това лице е законният му представител.

Чл. 10. (1) Изпълнителите на охранителната дейност и/или ръководителят на охранителния екип осъществяват охраната по чл. 8 в ежедневно облекло, без отличителен знак на търговеца, ако това изрично е предвидено в договора.

(2) В служебната идентификационна карта на лице от охранителния състав се отбелязва, че то извършва лична охрана по чл. 8.

(3) При извършване на лична охрана на физическо лице изпълнителите на охранителната дейност и/или ръководителят на охранителния екип се легитимират и със служебната си идентификационна карта при проверка от контролните органи.

Раздел II

Охрана на имуществото на физически или юридически лица

Чл. 11. (1) Охраната на имущество на физически или юридически лица е дейност по неговата физическа защита от противоправни посегателства, както и по тяхното предотвратяване и пресичане, и противодействие на противоправно посегателство спрямо физическо лице в обекта.

(2) Охраната на имуществото може да включва и осигуряване на пропускателен режим в охраняваните обекти и/или извършване на видеонаблюдение при спазване на Закона за защита на личните данни, и/или мониторинг контрол.

Чл. 12. (1) Възложител по договор за охрана на имущество на физически или юридически лица е юридическото лице или пълнолетното и дееспособно физическо лице, които са собственици или ползватели на законно основание на това имущество.

(2) Когато собственик на имуществото е непълнолетно или недееспособно лице, възложител по договора за охраната му е законният представител на лицето.

Чл. 13. (1) Охраната на имущество на физически или юридически лица се осъществява от обособен екип от изпълнители на охранителна дейност на търговеца.

(2) Екипите за изпълнение на охрана по ал. 1 са:

1. пост;
2. мобилен охранителен патрул;
3. подвижна охранителна група.

(3) В договора за охрана се посочват видовете, броят и числеността на екипите, които ще осъществяват охраната.

Чл. 14. (1) Видовете постове са:

1. пост за охрана;
2. пост за наблюдение.

(2) Постът за охрана е стационарен охранителен патрул от един или повече изпълнители на охранителна дейност за охрана, предотвратяване или пресичане на противоправно посегателство спрямо охраняваното имущество и/или физическо лице в обекта и/или извършване и контрол на установен пропускателен режим на лица и/или превозни средства.

(3) Постът за наблюдение е стационарен охранителен патрул от един или повече изпълнители на охранителна дейност за наблюдение на обект чрез видеонаблюдение или мониторинг контрол на определена територия в охранявания обект, в т.ч. своевременно информирание за движение на лица и обекти, както и предприемане на действия при противоправно посегателство спрямо охраняваното имущество и/или физическо лице в обекта.

(4) Наблюдението по ал. 3 се провежда от специално оборудвани закрити помещения в определената за охрана територия или извън нея.

Чл. 15. (1) Мобилен охранителен патрул се състои от един или повече изпълнители на охранителна дейност, които изпълняват задълженията си чрез придвижване от и до определено място.

(2) Видовете мобилни охранителни патрули са:

1. автопатрул – с моторни превозни средства;
2. мотопатрул – с мотоциклети/мотопеди;
3. велопатрул – с велосипеди;
4. пеши патрул.

Чл. 16. Подвижната охранителна група е екип със служебно превозно средство, изпълняващ приоритетно задачи, свързани със съвременно реагиране при възникнали усложнения в средата за сигурност, оказване на съдействие и контрол на други екипи.

Раздел III

Сигнално-охранителна дейност

Чл. 17. (1) Сигнално-охранителната дейност е дейност по защита от престъпни посегателства на имуществото на физически или юридически лица, намиращо се в охранявани обекти, при която чрез монитране, поддържане и използване на сигнално-охранителни известителни системи се осъществява наблюдение на обектите и се реагира на получените сигнали с мобилни охранителни патрули.

(2) За осъществяване на дейността по ал. 1, освен лиценз за извършване на частна охранителна дейност по чл. 5, ал. 1, т. 3 или удостоверение по реда на наредбата по чл. 2, ал. 4, е необходимо и разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс за осъществяване на електронни съобщения по реда на Закона за електронните съобщения и/или договор за комуникационни услуги.

Чл. 18. (1) Възложител по договор за сигнално-охранителна дейност по защита на имущество е юридическото лице или пълнолетното и дееспособно физическо лице, които са собственици или ползватели на законно основание на това имущество.

(2) Когато собственик на имуществото по ал. 1 е непълнолетно или недееспособно лице, възложител по договор за охрана по ал. 1 е законният представител на лицето.

Чл. 19. (1) За извършване на сигнално-охранителна дейност търговецът изгражда или ползва въз основа на договор мониторинг-център за наблюдение и приемане на сигнали от охраняваните обекти и ръководство на мобилните охранителни патрули.

(2) Търговецът създава организация за непрекъснато обслужване на центъра по ал. 1 с наети от него изпълнители и/или ръководители на охранителна дейност.

(3) За извършване на дейността по ал. 1 търговецът обособява екипи по чл. 13, ал. 2, т. 2 и по чл. 14, ал. 1, т. 2 и определя броя на мобилните охранителни патрули съгласно времето за реагиране.

(4) В договора за сигнално-охранителна дейност се посочват видовете, броят и числеността на екипите, както и времето за реагиране при получен сигнал за нарушение.

Чл. 20. (1) За реагиране на получени в мониторинг-центъра сигнали при изпълнение на сигнално-охранителна дейност се използват охранителни патрули по чл. 15, ал. 2.

(2) На изпълнителите на охранителна дейност от мобилните охранителни патрули по ал. 1 не могат да се възлагат други видове дейност по чл. 5, ал. 1, освен реагиране при получен сигнал за нарушение на охраняван обект.

Чл. 21. (1) Използваните сигнално-охранителни известителни системи за изпълнение на сигнално-охранителна дейност се изграждат по начин, осигуряващ ефективно наблюдение на охраняваните обекти.

(2) Обекти, за които в нормативен акт са предвидени изисквания за изграждане на системите по ал. 1, се изграждат съгласно тези изисквания.

Раздел IV

Самоохрана на имущество на лица по чл. 2, ал. 3

Чл. 22. (1) Самоохраната на имущество е дейност по неговата физическа защита от противоправни посегателства, както и по тяхното предотвратяване и пресичане, осъществявана от служители на лице по чл. 2, ал. 3, които отговарят на изискванията на този закон.

(2) Самоохраната на имуществото може да включва и осигуряване на пропускателен режим в охранявания обект и/или извършване на видеонаблюдение при спазване на Закона за защита на личните данни, и/или мониторинг контрол.

Чл. 23. За извършване на самоохрана лицето по чл. 2, ал. 3 обособява екипи по чл. 13, ал. 2. Видовете, броят и числеността на екипите се вписват в документите, определени с наредбата по чл. 5, ал. 4.

Раздел V

Охрана на питейни и развлекателни заведения, дискотеки, игрални и компютърни зали

Чл. 24. (1) Охраната на питейни и развлекателни заведения, дискотеки, игрални и компютърни зали е дейност по осигуряване на пропускателен режим в охранявания обект, по опазване на телесната неприкосновеност на физически лица в обекта и физическа защита от противоправни посегателства на имуществото на едноличния търговец или юридическото лице, както и по тяхното предотвратяване и пресичане.

(2) Охраната по ал. 1 може да включва и извършване на видеонаблюдение при спазване на Закона за защита на личните данни, и/или мониторинг контрол.

Чл. 25. Възложител по договор за охрана по чл. 24 е едноличният търговец или юридическото лице – собственик или ползвател на законно основание на недвижимия имот, в който е обособено заведението или залата, притежаващ разрешение от местните органи за извършване на търговската си дейност и/или лиценз, издаден от Държавната комисия по хазарта.

Чл. 26. За извършване на охрана по чл. 24 търговецът обособява екипи по чл. 13, ал. 2, т. 1 и 3. Видовете, броят и числеността на екипите се посочват в договора за охрана.

Раздел VI

Охрана на урбанизирани територии

Чл. 27. Охраната на урбанизирани територии е комплекс от дейности, който включва защита от противоправни посегателства върху имуществото и населението в съответната урбанизирана територия посредством наблюдение, контрол и реакция с мобилни охранителни патрули.

Чл. 28. Възложител по договор за охрана на урбанизирана територия е кметът на общината, в границите на която се намира селищната територия, обхваната от границите на населеното място или селищното образувание (строителните му граници), определени с устроителен план.

Чл. 29. За извършване на охрана по чл. 27 търговецът обособява екипи по чл. 13, ал. 2 и оптимизира техния брой съгласно границите на охраняваната урбанизирана територия. Видовете, броят и числеността на екипите се посочват в договора за охрана.

Раздел VII

Охрана на мероприятия

Чл. 30. (1) Охраната на мероприятия е комплекс от дейности, насочени към осигуряване на спокойното и нормалното провеждане на масови прояви с краткосрочен характер.

(2) Охраната на мероприятия може да включва и осигуряване на пропускателен режим.

(3) Забранява се охрана на мероприятия, за провеждането на които не е получено разрешение по установения за това ред.

Чл. 31. Възложител по договор за охрана на мероприятие е едноличният търговец или юридическото лице – организатори на законно основание на мероприятието.

Чл. 32. За извършване на охрана на мероприятия търговецът обособява екипи по чл. 13, ал. 2, т. 1 и 3. Видовете, броят и числеността на екипите се посочват в договора за охрана.

Раздел VIII

Охрана при транспортиране на ценни пратки или товари

Чл. 33. (1) Охраната при транспортиране на ценни пратки или товари е дейност по защита, предотвратяване и пресичане на противоправни посегателства върху пари, ценни книжа, благородни метали, произведения на изкуството или други ценности при тяхното транспортиране.

(2) При транспортирането по ал. 1 се използва въоръжена с огнестрелно оръжие охрана, специално оборудван транспорт, средства за връзка и други технически и помощни средства за охрана.

Чл. 34. Възложител по договор за охрана при транспортиране на ценни пратки или товари е собственикът или ползвателят на законно основание на ценните пратки или товари.

Чл. 35. (1) Транспортирането се осъществява с автомобили, отговарящи на изискванията на чл. 37, собственост на търговеца, наети или предоставени от възложителя по договора за охрана или от търговци, извършващи дейност по чл. 5, ал. 1, т. 8.

(2) В случаите, когато транспортирането се осъществява с друг вид транспорт, охраната на ценните пратки и товари се организира съгласно нормативните изисквания за съответния вид транспорт.

Чл. 36. (1) Охраната при транспортиране на ценни пратки или товари на стойност до 30 000 лв. се осъществява от екип от не по-малко от двама изпълнители на охранителна дейност.

(2) Охраната при транспортиране на ценни пратки или товари на стойност над 30 000 лв. се осъществява от екип от не по-малко от трима изпълнители на охранителна дейност.

Чл. 37. (1) Ценните пратки и товари на стойност до 15 000 лв. се транспортират с автомобил, снабден с трайно прикрепена към конструкцията му метална каса или шкаф, и въоръжена охрана.

(2) Ценните пратки и товари на стойност от 15 000 до 30 000 лв. се транспортират с автомобили, които отговарят на техническите изисквания, определени с наредбата по чл. 5, ал. 4.

(3) Ценните пратки и товари на стойност над 30 000 лв. се транспортират със специализирани бронирани автомобили, които отговарят на изискванията, определени с наредбата по чл. 5, ал. 4.

Раздел IX

Охрана на селскостопанско имущество

Чл. 38. (1) Охраната на селскостопанско имущество е дейност по неговата физическа защита от противоправни посегателства, както и по тяхното предотвратяване и пресичане, и противодействие на противоправно посегателство спрямо физическо лице в обекта.

(2) Дейността по ал. 1 се осъществява само с невъоръжена охрана.

Чл. 39. (1) Възложител по договор за охрана по чл. 38 е кметът на общината, в границите на която се намира имуществото, както и собственикът или ползвателят на законово основание на това имущество.

(2) За извършване на охрана по ал. 1 търговецът обособява екипи по чл. 13, ал. 2, с изключение на поста за наблюдение, и оптимизира техния брой съгласно охраняваната площ. Видовете, броят и числеността на екипите се посочват в договора за охрана.

Глава трета

ЛИЦЕНЗ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЧАСТНА ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Раздел I

Издаване на лиценз. Отказ за издаване на лиценз

Чл. 40. Лиценз за извършване на частна охранителна дейност се издава от директора на Главна дирекция „Национална полиция“ на Министерството на вътрешните работи (МВР) или от оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 41. (1) За получаване на лиценз за извършване на частна охранителна дейност лицата по чл. 2, ал. 2, т. 1 и ал. 3, т. 2 подават заявление до директора на Главна дирекция „Национална полиция“ – МВР, съгласно приложението. Заявлението може да се подаде и чрез областната дирекция на МВР, на чиято територия е седалището на лицето, както и по електронен път съгласно Закона за електронното управление. Документите, удостоверяващи изпълнението на изискванията за получаване на лиценз, се определят с наредбата по чл. 2, ал. 4.

(2) За получаване на лиценз лицата трябва да:

1. са вписани в търговския регистър, в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, в регистър БУЛСТАТ или в съответния регистър по националното законодателство на друга държава – членка на Европейския съюз, на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;

2. нямат задължения по смисъла на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс; това изискване се прилага и за неограничено отговорните съдружници в командитно или събирателно дружество;

3. нямат задължения към държавата или към осигурителните фондове за задължително обществено осигуряване, за които не е допуснато разсрочване или отсрочване от компетентния орган;

4. притежават образец на служебна карта със снимка, отличителен знак и униформено облекло на охранителния състав;

5. не са в производство/обявени в ликвидация или в несъстоятелност;

6. са внесли определената държавна такса.

(3) За получаване на лиценз физическите лица, регистрирани като еднолични търговци, собствениците на еднолични дружества с ограничена отговорност, съдружниците в дружества с ограничена отговорност, членовете на управителния орган на търговското дружество или на юридическото лице, както и неограничено отговорните съдружници в командитно или събирателно дружество трябва да:

1. не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията; за лицата, които са български граждани, това обстоятелство се установява служебно;

2. не са привлечени като обвиняеми за умишлено престъпление от общ характер;

3. не страдат от психическо заболяване;

4. не са били през последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността членове на управителен или на контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;

5. не са били през последната една година преди акта на съответния компетентен орган членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, на което е бил отнет лиценз за извършване на частна охранителна дейност, освен ако актът за отнемане на издадения лиценз е бил отменен по надлежния ред.

(4) Лицата по ал. 3, които не са български граждани и нямат разрешение за постоянно пребиваване в Република България, прилагат документи за удостоверяване на обстоятелствата, посочени в ал. 3, издадени от компетентен орган от държавата, в която са установени, придружени с официален превод на български език.

(5) Към заявлението по ал. 1 търговците, регистрирани по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, прилагат документи за удостоверяване на посочените в ал. 2 обстоятелства, издадени от компетентен орган от държавата, в която са установени, придружени с официален превод на български език.

Чл. 42. (1) Когато представените документи са непълни или не удостоверяват обстоятелствата по чл. 41, ал. 2 и 3, органът по чл. 40 в 14-дневен срок от получаването им уведомява писмено за това едноличния търговец или юридическото лице.

(2) Едноличният търговец или юридическото лице отстранява недостатъците в документите или представя допълнително необходимите документи в 45-дневен срок от получаване на уведомлението по ал. 1. Когато в този срок недостатъците не се отстранят или допълнително необходимите документи не се представят, производството по издаване на лиценз се прекратява със заповед на органа по чл. 40.

(3) В 14-дневен срок от изтичането на срока по ал. 2 органът по чл. 40 съобщава на лицето за прекратяването на производството по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Актът за прекратяване на производството може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 43. (1) Органът по чл. 40 издава или отказва издаването на лиценз в срок до един месец от получаване на заявлението, съответно от отстраняване на недостатъците в документите или от представянето на допълнително изискваните документи.

(2) В срок до 7 дни от изтичането на срока по ал. 1 органът по чл. 40 публикува информация на интернет страницата на Главна дирекция „Национална полиция“ – МВР, за издаването на лиценза.

(3) Лицензът се получава от физическото лице, регистрирано като едноличен търговец, законните представители на юридическите лица или от упълномощени от тях лица с изрично пълномощно с нотариална заверка на подписа.

Чл. 44. (1) Лицензът за извършване на частна охранителна дейност се издава без срок.

(2) В лиценза се посочва изчерпателно видът дейност по чл. 5, ал. 1, която лицето има право да извършва, териториалният обхват на дейността, данни за притежателя на лиценза и обстоятелството, че е безсрочен.

(3) Лицензът се издава по образец, утвърден със заповед на министъра на вътрешните работи.

(4) Правата по лиценза не подлежат на прехвърляне или преотстъпване.

(5) За издаване на лиценз се събира държавна такса в размер, определен с тарифа, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи.

Чл. 45. (1) При изгубване, противозаконно отнемане или унищожаване на лиценза едноличният търговец или юридическото лице в 7-дневен срок от узнаване на обстоятелството уведомява писмено органа по чл. 40, като описва фактите, при които е станало това.

(2) В 14-дневен срок от уведомлението по ал. 1 органът по чл. 40 издава дубликат на лиценза.

(3) Дубликатът по ал. 2 се издава по образец, утвърден със заповед на министъра на вътрешните работи. За издаването му се събира държавна такса в размер, определен с тарифата по чл. 44, ал. 5.

Чл. 46. (1) Лицата, получили лиценз за извършване на частна охранителна дейност, подават декларация до директора на Главна дирекция „Национална полиция“ – МВР, чрез директора на областната дирекция на МВР, на чиято територия е седалището им, при промяна на:

1. обстоятелство по чл. 41, ал. 2 или 3;

2. регистрацията на едноличния търговец или юридическото лице.

(2) Декларацията се подава в 14-дневен срок от настъпването на промяната. Променените обстоятелства се удостоверяват по реда на наредбата по чл. 2, ал. 4.

(3) Директорът на Главна дирекция „Национална полиция“ – МВР, или оправомощено от него длъжностно лице в 14-дневен срок от представяне на декларацията отразява промяната по ал. 1, т. 2 чрез допълнение към издадения лиценз.

(4) Допълнението по ал. 3 се издава по образец, утвърден със заповед на министъра на вътрешните работи. За издаването му се събира държавна такса в размер, определен с тарифата по чл. 44, ал. 5.

Чл. 47. Органът по чл. 40 отказва издаването на лиценз с мотивирана заповед, когато:

1. се установи наличие на неверни данни;

2. едноличният търговец или юридическото лице:

а) има задължения към държавата или към осигурителните фондове за задължително обществено осигуряване, освен ако компетентният орган е допуснал разсрочване или отсрочване на задълженията;

б) е в производство/обявен в несъстоятелност или в ликвидация;

в) осъществява или е осъществявало в последната една година частна охранителна дейност без лиценз;

3. едноличният търговец или юридическото лице, както и неограничено отговорните съдружници в командитно или събирателно дружество имат задължения по смисъла на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

4. има влязъл в сила акт за отказ или за отнемане на лиценз за извършване на частна охранителна дейност, издаден в последната една година;

5. физическото лице, регистрирано като едноличен търговец, собственик на еднолично дружество с ограничена отговорност, съдружник в дружество с ограничена отговорност, член на управителния орган на търговското дружество или на юридическото лице, както и неограничено отговорен съдружник в командитно или събирателно дружество:

а) е осъдено за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията;

б) е привлечено като обвиняем за умишлено престъпление от общ характер;

в) страда от психическо заболяване;

г) е било през последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността член на управителен или на контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;

д) е било през последната една година преди акта на съответния компетентен орган член на управителен или на контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, на което е бил отнет лиценз за извършване на частна охранителна дейност, освен ако актът за отнемане на издадения лиценз е бил отменен по надлежния ред.

Чл. 48. Отказът за издаване на лиценз може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел II

Отнемане на лиценз

Чл. 49. (1) Лицензът се отнема от органа по чл. 40 с мотивирана заповед:

1. в случаите по чл. 47, т. 1 – 4;

2. в случаите по чл. 47, т. 5, ако в 30-дневен срок от настъпване на обстоятелствата физическото лице не прекрати участието си в търговското дружество или в юридическото лице;

3. когато частната охранителна дейност не съответства на минималните изисквания за сигурност и безопасност на охраняваните обекти, включително за необходимото техническо оборудване, превозни средства и персонал, предвидени в глава втора;

4. когато физическото лице, регистрирано като едноличен търговец, собственик на еднолично дружество с ограничена отговорност, съдружник в дружество с ограничена отговорност, член на управителния орган на търговското дружество или на юридическото лице или друг оправомощен служител на търговското дружество или на юридическото лице предостави на лице от охранителния състав на едноличния търговец или на юридическото лице огнестрелно оръжие, без то да притежава съответно разрешение за носене и употреба;

5. когато едноличният търговец или юридическото лице сключи трудов договор с ръководител или с изпълнител на охранителната дейност, който не отговаря на изискванията на чл. 50, ал. 3 и 4, и в 30-дневен срок от констатиране на нарушението не изпълни задължителното предписание за неговото отстраняване;

6. при възникване на несъответствие с изискванията на този закон за назначаване на охранителен състав, ако едноличният търговец или юридическото лице в 30-дневен срок от констатиране на нарушението на чл. 50, ал. 3 и 4 не изпълни задължителното предписание за неговото отстраняване;

7. когато на едноличния търговец или на юридическото лице са наложени имуществени санкции за системни нарушения на основание чл. 72, ал. 1 и 2, чл. 74, ал. 1 и чл. 77;

8. при смърт или поставяне на физическото лице – едноличен търговец, под запрещение;

9. при заличаване на вписването на едноличния търговец от търговския регистър, съответно прекратяване на търговското дружество или юридическото лице.

(2) Когато лицензът е издаден за извършване на повече от един вид дейност по чл. 5, ал. 1, отнемането му на основание ал. 1, т. 3 засяга само вида дейност, за която е възникнало това основание. Лицензът се преиздава без този вид дейност в 30-дневен срок от влизането в сила на заповедта по ал. 1.

(3) Заповедта за отнемане на лиценза може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава четвърта

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦАТА, ИЗВЪРШВАЩИ ЧАСТНА ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Чл. 50. (1) Ръководител или изпълнител на частна охранителна дейност по чл. 5, ал. 1, т. 1 – 8 може да бъде лице, което работи по основно трудово правоотношение на длъжност, съответна на изпълняваната дейност, въз основа на сключен трудов договор с едноличния търговец или юридическото лице.

(2) Ръководител или изпълнител на частна охранителна дейност по чл. 5, ал. 1, т. 9 може да бъде лице, което работи по основно или допълнително трудово правоотношение на длъжност, съответна на изпълняваната дейност, въз основа на сключен трудов договор с едноличния търговец или юридическото лице.

(3) Физическото лице, регистрирано като едноличен търговец, член на управителния орган на търговското дружество или на юридическото лице, или друго лице, оправомощено да го управлява и представлява, може да сключи трудов договор по ал. 1 само с пълнолетно и дееспособно лице, с не по-ниско от средно образование – за ръководител или изпълнител на частна охранителна дейност, което:

1. е български гражданин, гражданин на друга държава – членка на Европейския съюз, на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;

2. не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер;

3. не е привлечено като обвиняем за умишлено престъпление от общ характер;

4. не страда от психическо заболяване;

5. е физически клинично здраво, освен в случая по чл. 7;

6. притежава професионална квалификация по професия „Охранител“, придобита в институция от системата на професионалното образование и обучение.

(4) Физическото лице, регистрирано като едноличен търговец, член на управителния орган на търговското дружество или на юридическото лице, или друго лице, оправомощено да го управлява и представлява, може да сключи трудов договор по ал. 2 само с пълнолетно и дееспособно лице, с не по-ниско от средно образование – за ръководител на частна охранителна дейност, и с не по-ниско от основно образование – за изпълнител на частна охранителна дейност. За ръководител лицето трябва да отговаря на условията по ал. 3. За изпълнител лицето трябва да отговаря на условията по ал. 3, т. 1 – 5, както и да е преминало успешно курс в институция от системата на професионалното образование и обучение.

(5) Преди сключването на трудовия договор физическото лице, регистрирано като едноличен търговец, член на управителния орган на търговското дружество или на юридическото лице, или друго лице, оправомощено да го управлява и представлява, изисква от лицето по ал. 1 и 2 да представи:

1. документ, удостоверяващ гражданство по ал. 3, т. 1;

2. документ за завършено образование;

3. свидетелство за съдимост;

4. служебна бележка от окръжната или Софийската градска прокуратура по постоянен адрес на лицето, че не е привлечено като обвиняем за умишлено престъпление от общ характер;

5. медицинско удостоверение, че не страда от психическо заболяване, издадено след преглед от лекар-психиатър;

6. медицинско удостоверение за физическото му клинично здраве;

7. документ за професионална квалификация по професия „Охранител“ или за успешно преминал курс – в случаите по ал. 4, издаден от институция от системата на професионалното образование и обучение.

(6) Гражданите на друга държава – членка на Европейския съюз, на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария представят документи, еквивалентни на посочените в ал. 5, издадени от компетентен орган на съответната държава, придружени с официален превод на български език.

(7) Документите по ал. 5, т. 3 – 6 и ал. 6 трябва да са издадени не по-рано от 6 месеца преди сключването на трудовия договор. При сключване на договора лицето представя декларация, че не е привлечено като обвиняем за умишлено престъпление от общ характер.

Чл. 51. (1) Физическото лице, регистрирано като едноличен търговец, член на управителния орган на търговското дружество или на юридическото лице, или друго лице, оправомощено да го управлява и представлява, уведомява писмено органа, издал лиценза, и областната дирекция на МВР за сключването на трудов договор по чл. 50, ал. 1 и 2 в 7-дневен срок от регистрирането на договора в Националната агенция по приходите. Уведомлението се подава чрез началника на районното управление в областната дирекция на МВР, на чиято територия работи лицето, както и по електронен път съгласно Закона за електронното управление. Уведомлението съдържа трите имена, единния граждански номер (ЕГН) или личния номер на чужденец (ЛНЧ), номера на трудовия договор, датата на сключването му и срока, за който е сключен.

(2) Алинея 1 се прилага и при прекратяване на трудовия договор. В тези случаи уведомлението съдържа и номера и датата на заповедта за прекратяване, както и датата, от която договорът се смята за прекратен.

(3) Лицето по ал. 1 съхранява уведомленията по ал. 1 и 2, както и документите по чл. 50, ал. 5 и 6 от сключване на трудовия договор до изтичане на 18 месеца след прекратяването му и при поискване ги представя за проверка на компетентните органи.

Чл. 52. (1) При организиране на охранителната дейност лицето по чл. 51, ал. 1:

1. създава организация и контролира извършването на оценка на състоянието и степента на сигурност на охраняваните обекти при необходимост, но най-малко веднъж годишно, за резултатите от която утвърждава писмен протокол;

2. контролира воденето на регистър „Видеонаблюдение“ в случаите на поемане на задължение по договора за охрана или при организиране на самоохраната за извършване на видеонаблюдение;

3. контролира съхранението и предоставянето на служебно огнестрелно оръжие;

4. създава организация и контролира провеждането на задължителен ежедневен и периодичен инструктаж на охранителния състав за охрана и безопасност, който се отразява в книга за инструктаж;

5. предоставя срещу подпис служебна идентификационна карта, отличителен знак и униформено облекло на охранителния състав;

6. не допуска лице от охранителния състав да осъществява дейност по охрана без професионална квалификация или без успешно преминал курс, удостоверени съгласно чл. 50, ал. 5, т. 7.

(2) За всеки обект лицето по чл. 51, ал. 1 организира и контролира изготвянето и съхранението на документацията, определена с наредбата по чл. 5, ал. 4.

(3) При сключване или прекратяване на договор за охрана по чл. 5, ал. 1, т. 3 лицето по ал. 1 в 14-дневен срок от сключването или прекратяването уведомява за това органа, издал лиценза, и областната дирекция на МВР чрез началника на районното управление в областната дирекция на МВР, на чиято територия се осъществява дейността.

(4) При извършване на самоохрана по чл. 5, ал. 1, т. 4 уведомяването по ал. 3 се извършва в деня на фактическото поемане, съответно снемане на самоохраната.

(5) При сключване или прекратяване на договор за охрана по чл. 5, ал. 1, т. 1, 2 и 5 – 9, уведомяването по ал. 3 се извършва в 7-дневен срок от сключването или прекратяването, но не по-късно от 48 часа преди първото действие по изпълнение на договора за охрана.

(6) Уведомленията по ал. 3 – 5 съдържат данни, определени с наредбата по чл. 5, ал. 4.

(7) Документите по ал. 1 и 2, както и уведомленията по ал. 3 – 5 се съхраняват от лицето по ал. 1 от сключването на договора за охрана, а при самоохраната – от деня на фактическото ѝ поемане, до изтичане на 18 месеца след прекратяването на договора, съответно след фактическото снемане на самоохраната и при поискване се представят за проверка на компетентните органи.

Чл. 53. На лицата по чл. 51, ал. 1 се забранява да:

1. въвеждат и използват методи или средства, които излагат на опасност живота, здравето или уронват честта и достойнството на гражданите;

2. приемат за изпълнение задължения, които противоречат на закон или на друг нормативен акт;

3. използват униформено облекло, символи и отличителни знаци, полицейски лампи, маскировъчни качулки или надписи, въведени за структурни звена на МВР или за други държавни органи и показващи принадлежност към тях;

4. извършват видеонаблюдение без регистрация по реда на Закона за защита на личните данни;

5. възпрепятстват държавните органи при изпълнение на техните правомощия;

6. предоставят или преотстъпват на други лица лиценза за извършване на частна охранителна дейност.

Чл. 54. (1) Лицата по чл. 51, ал. 1 са длъжни да предадат на органите на МВР и на Държавна агенция „Национална сигурност“ носителя на информацията, с която разполагат, включително съдържаща се в записи от видеонаблюдението, за извършено, извършвано или подготвяно престъпление или нарушение на обществения ред, незабавно след узнаването ѝ и/или при поискване

от съответните длъжностни лица по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи и Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“.

(2) За охраняваните обекти на Министерството на отбраната, на Българската армия и на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната носителят на информацията по ал. 1 се предава и на структурите към министъра на отбраната.

Чл. 55. При упражняване на дейността си ръководителят и изпълнителите на частна охранителна дейност са длъжни да носят служебна идентификационна карта със снимка, отличителен знак и униформено облекло, освен в случая по чл. 10, ал. 1.

Чл. 56. (1) При извършване на дейност по чл. 5, ал. 1 изпълнителите на частна охранителна дейност:

1. осигуряват спазването на установения пропускателен режим за влизане и излизане от охранявания обект и вътрешния ред в него чрез:

а) проверка на документите за самоличност на външни лица и служебните пропуски на работещите;

б) проверка на багажа, включително чрез ръчен металотърсач и металдетекторна рамка, на моторните превозни средства и/или товара им, както и на съпроводителните им документи;

в) видеонаблюдение;

г) мониторинг контрол;

д) проверка за наличие на взривни вещества, оръжие и забранени от закон вещества чрез технически средства;

2. проверяват сигнали, получени от обекти, оборудвани с технически системи за сигурност и включени на централизиран и локални системи за наблюдение и контрол, като проверката се извършва от мобилни охранителни патрули.

(2) Проверките по ал. 1 се извършват по начин, който да не уронва честта и достойнството на гражданите.

(3) Чрез информационни табла, поставени на видно място, гражданите се уведомяват за използването на технически средства за наблюдение и контрол и че при влизане и излизане от охранявания обект подлежат на проверките по ал. 1, т. 1.

(4) Записите от техническите средства за видеонаблюдение се съхраняват в регистър „Видеонаблюдение“ два месеца след изготвянето им. Унищожаването им се удостоверява от ръководителя на охранителната дейност.

(5) Когато охраната се осъществява с повече от един изпълнител на охранителна дейност, на охранителния екип се определя ръководител, който организира и контролира дейността.

(6) Ръководителите и/или лицата по ал. 1 са длъжни да осигурят достъп на органите на МВР и на Държавна агенция „Национална сигурност“ до информацията, с която разполагат, включително съдържаща се в записи от видеонаблюдението, за извършено, извършвано или подготвяно престъпление или нарушение на обществения ред, незабавно при узнаването ѝ и/или при поискване от съответните длъжностни лица.

(7) За охраняваните обекти на Министерството на отбраната, на Българската армия и на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната достъп по ал. 6 се осигурява и на структурите към министъра на отбраната.

Чл. 57. (1) Когато се констатира нарушение на установения пропускателен режим или на правилата за вътрешния ред в охранявания обект при извършване на охрана, изпълнителите на частна охранителна дейност незабавно уведомяват за това ръководителя си и отразяват нарушението в дневника за приемане и предаване на дежурството.

(2) При данни за извършващо се или извършено престъпление изпълнителите на частна охранителна дейност незабавно уведомяват полицейските органи. При данни за извършено престъпление в охранявани обекти на Министерството на отбраната, на Българската армия и на структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната се уведомяват и структурите към министъра на отбраната и Държавна агенция „Национална сигурност“.

Чл. 58. (1) Охранителният състав на едноличния търговец или юридическото лице задържа лице в района на охранявания обект:

1. при извършване на престъпление или непосредствено след извършването му в района на охранявания обект;

2. когато с действията си лицето създава опасност за живота или здравето на намиращите се в района на охранявания обект лица, на персонално охраняваното лице или уврежда охраняваното имущество.

(2) След задържането на лице по ал. 1 незабавно се уведомяват полицейските органи по местонахождение на обекта и се изпълняват техните разпореждания. При охрана на обекти на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия се уведомяват и органите на служба „Военна полиция“ към министъра на отбраната.

(3) За предаване на задържаното лице на полицейските органи се съставя протокол, който съдържа:

1. собствено, бащино и фамилно име на съставителя и неговата длъжност;

2. дата и час на съставяне на протокола;

3. дата, час и място на задържането;

4. описание на обстоятелствата, при които е било задържано лицето;

5. собствено, бащино и фамилно име, ЕГН/ЛНЧ, постоянен или настоящ адрес/адрес на пребиваване на задържаното лице, ако изпълнителят на охранителната дейност има възможност да установи тези данни след задържането;

6. описание на видимото състояние на задържаното лице;

7. обясненията или възраженията на задържаното лице, ако е направило такива;

8. собствено, бащино и фамилно име на свидетелите (ако има такива), ЕГН/ЛНЧ, постоянен или настоящ адрес/адрес на пребиваване, ако изпълнителят на охранителната дейност има възможност да установи тези данни.

(4) Протоколът се съставя в три екземпляра и се подписва от съставителя и от полицейски служител. Единият от екземплярите се предоставя на полицейските органи, вторият – на съставителя, а третият – на задържаното лице.

Чл. 59. (1) Охранителният състав на едноличния търговец или юридическото лице има право да използва физическа сила само когато това е абсолютно необходимо при задържане на лице в случаите по чл. 58, ал. 1.

(2) Използването на физическа сила се съобразява с конкретната обстановка, характера на правонарушението и личността на правонарушителя.

(3) Използващият физическа сила взема всички мерки за опазване на живота и здравето на лицата, срещу които е насочена.

(4) Използването на физическа сила се преустановява незабавно след постигане на законната му цел.

Чл. 60. (1) Охранителният състав на едноличния търговец или юридическото лице има право да използва помощни средства по изключение при:

1. задържане на лице в случаите по чл. 58, ал. 1;

2. условията на неизбежна отбрана и крайна необходимост по смисъла на Наказателния кодекс.

(2) Помощни средства по смисъла на ал. 1 са: белезници; каучукови, пластмасови, шурмови и електрошокови палки и прибори.

(3) Използването на помощни средства се съобразява с конкретната обстановка, характера на правонарушението и личността на правонарушителя.

(4) Използващият помощни средства взема всички мерки за опазване живота и здравето на лицата, срещу които са насочени.

(5) Използването на помощни средства се преустановява незабавно след постигане на законната му цел.

Чл. 61. Забранява се използването на физическа сила и помощни средства по отношение на видимо малолетни лица и бременни жени.

Чл. 62. (1) Охранителният състав на едноличния търговец или юридическото лице има право да използва огнестрелно оръжие като крайна мярка при условията на неизбежна отбрана и крайна необходимост по смисъла на Наказателния кодекс.

(2) При използване на оръжие лицето е длъжно да направи всичко възможно да запази живота на лицето, срещу което е насочено, и да не застрашава живота и здравето на други лица.

Чл. 63. (1) За всеки случай на задържане, използване на физическа сила, помощни средства или огнестрелно оръжие се изготвя писмен доклад до ръководителя на охранителната дейност.

(2) Ръководителят незабавно предава екземпляр от доклада по ал. 1 в районното управление на областната дирекция на МВР по местоизвършване на охранителната дейност. При охрана на обекти на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия екземпляр от доклада се предава и на органите на служба „Военна полиция“ към министъра на отбраната.

Чл. 64. При осъществяване на частна охранителна дейност на лицата от охранителния състав на едноличния търговец или юридическото лице се забранява:

1. провокиране към извършване на правонарушения;

2. намеса при уреждане на колективен трудов спор в охранявания обект;

3. възпрепятстване на държавните или местните органи при изпълнение на техните правомощия;

4. извършване на действия, с които се ограничават правата и свободите на гражданите, освен в случаите по този закон;

5. преотстъпване на служебно огнестрелно оръжие, служебна карта, отличителен знак или униформено облекло на друго лице;

6. разгласяване на факти и обстоятелства за охранявания обект, представляващи лични данни или класифицирана информация;

7. използване на други помощни средства, освен посочените в чл. 60, ал. 2;

8. напускане на охранявания обект през работно време;

9. осъществяване на дейността след употреба на алкохол и/или други упойващи или наркотични вещества.

Чл. 65. При и по повод изпълнение на трудовите задължения лицата от охранителния състав на едноличния търговец или юридическото лице са длъжностни лица по смисъла на чл. 93, т. 1, буква „б“ от Наказателния кодекс.

Чл. 66. (1) При възникване на бедствия и аварии лицата, извършващи частна охранителна дейност на засегнатите територии, изпълняват задачи, поставени им от длъжностното лице, ръководещо спасителните дейности и дейностите по отстраняване на опасностите за населението.

(2) При терористичен акт или заплахата от терористичен акт лицата, извършващи частна охранителна дейност, действат по предварително съгласуван със съответната областна дирекция на МВР план, конкретен за всеки обект.

(3) При провеждане на антитерористична операция лицата, извършващи частна охранителна дейност в зоната на операцията, действат съгласно чл. 39, ал. 6 от Закона за противодействие на тероризма.

Глава пета

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ОРГАНИТЕ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Чл. 67. (1) Към Главна дирекция „Национална полиция“ – МВР, се създава Консултативен съвет за сътрудничество по въпросите на частната охранителна дейност, наричан по-нататък „съвета“. Той се състои от председател – заместник-директор на Главна дирекция „Национална полиция“, и членове – трима служители на дирекцията, определени със заповед на директора на Главна дирекция „Национална полиция“, и по един упълномощен представител на всяко от сдруженията на лица, извършващи частна охранителна дейност.

(2) Лица по чл. 2, ал. 2 и 3, които не членуват в сдружения на лица, извършващи частна охранителна дейност, могат да подадат писмено заявление до председателя за участие в заседания на съвета без право на глас по ред, определен с вътрешните правила по ал. 3, т. 1.

(3) Съветът:

1. приема вътрешни правила за дейността си;
2. обсъжда проблеми, свързани с административното регулиране и административния контрол на частната охранителна дейност, и предлага мерки за разрешаването им;
3. предлага конкретни форми за сътрудничество и взаимодействие между полицейските органи и лицата, извършващи частна охранителна дейност, и отчита резултатите от тях.

(4) Съветът се свиква на заседания най-малко веднъж на три месеца от неговия председател.

(5) Заседанията на съвета се считат за редовни, ако на тях присъстват повече от половината от членовете на съвета. Решенията се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите членове.

(6) Председателят определя секретар, който отговаря за организирането на работата на съвета.

(7) Техническото и деловодното обслужване на работата на съвета се извършва от Главна дирекция „Национална полиция“ – МВР.

Чл. 68. Лицата, извършващи частна охранителна дейност, могат да създават сдружения, които:

1. защитават интересите на членовете им и подпомагат дейността им;
2. оказват съдействие на органите на МВР, на Държавна агенция „Национална сигурност“ и на служба „Военна полиция“ при министъра на отбраната;
3. сезират контролните органи за констатирани нарушения на този закон;
4. упълномощават свои представители за участие в съвета.

Чл. 69. Лицата, осъществяващи частна охранителна дейност, имат право на информация от органите на МВР за криминогенната обстановка в района, на чиято територия се намира охраняваният от тях обект. Информацията се предоставя по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи и при спазване на Закона за защита на класифицираната информация.

Глава шеста

ЕДИНЕН АВТОМАТИЗИРАН ЦЕНТРАЛИЗИРАН РЕГИСТЪР. КОНТРОЛ ВЪРХУ ЧАСТНАТА ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Чл. 70. (1) В Министерството на вътрешните работи се изгражда и поддържа Единен автоматизиран централизиран регистър на лицензите за дейностите по този закон.

(2) В регистъра по ал. 1 се въвеждат и обработват данни за:

1. издадените лицензи, отказите за издаването им и отнетите лицензи;
2. едноличния търговец или юридическото лице;
3. физическото лице, регистрирано като едноличен търговец, за членовете на управителния орган на търговското дружество или на юридическото лице, за други лица, оправомощени да управляват и да представляват едноличния търговец или юридическото лице;
4. средствата, използвани при осъществяване на охраната (превозни средства, оръжие и други);
5. подадените декларации по чл. 46, ал. 1;
6. охраняваните обекти;
7. имената, ЕГН, постоянен адрес, номера и датата на трудовия договор/заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение на служителите от охранителния състав на едноличния търговец или юридическото лице;
8. писмените уведомления за поети и снети от охрана обекти;
9. писмените уведомления за сключени и прекратени трудови договори;
10. наложените административни наказания по този закон;
11. наложените принудителни административни мерки по този закон.

(3) Информацията от регистъра по ал. 1 се събира, обработва, съхранява и предоставя по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи и може да се използва само за осъществяване на контрол по този закон и за предотвратяване, пресичане и разкриване на престъпления.

(4) За издадените и отнетите лицензи за извършване на частна охранителна дейност, както и за отказите за издаването им се създава публичен регистър, който се обявява на интернет страницата на Главна дирекция „Национална полиция“ – МВР, съгласно Закона за електронното управление.

Чл. 71. (1) Контролът върху дейностите по този закон се извършва от полицейски органи от Главна дирекция „Национална полиция“ – МВР, и от областните дирекции на МВР, определени със заповед на съответния директор.

(2) Контролните органи по ал. 1:

1. изискват информация и документи, а при необходимост – и заверени копия от тях, както и достъп до всякаква друга документация, свързана с дейностите по чл. 5, ал. 1;
2. имат право на достъп до охраняваните обекти, включително до обектите, които са частна собственост, при спазване разпоредбите на Закона за Министерството на вътрешните работи и Наказателно-процесуалния кодекс;
3. имат право на достъп до данните, обработвани и съхранявани във водените регистри „Видеонаблюдение“;

4. дават писмени разпореждания със задължителни предписания за привеждане на охранителната дейност в съответствие с изискванията на закона.

(3) Разпореждането по ал. 2, т. 4 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Освен в предвидените от този закон случаи контролните органи са длъжни да не разгласяват информацията, представляваща търговска тайна, на проверяваните от тях лица.

Глава седма

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 72. (1) Който извършва дейност по чл. 5, ал. 1 без лиценз или удостоверение, се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв., а на юридически лица и еднолични търговци се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер от 10 000 до 20 000 лв., а имуществената санкция – в размер от 50 000 до 100 000 лв.

Чл. 73. На едноличен търговец или на юридическо лице, който/което не изпълни задължението си по чл. 46, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер 1000 лв.

Чл. 74. (1) На юридическо лице или едноличен търговец, което/който използва за осъществяване на охранителна дейност лице, с което не е сключило трудов договор или е сключило такъв в нарушение на разпоредбата на чл. 50, ал. 1 и 2, се налага имуществена санкция в размер 1000 лв. за всяко отделно нарушение.

(2) На юридическо лице или едноличен търговец, което/който е сключило/сключил трудов договор с лице от охранителния си състав, без да отговаря на изискванията на чл. 50, ал. 3 и 4, се налага имуществена санкция в размер 1000 лв. за всяко отделно нарушение.

Чл. 75. (1) Физическо лице, регистрирано като едноличен търговец, член на управителен орган на търговско дружество или на юридическо лице, или друго лице, оправомощено да го управлява и представлява, което е допуснало лице от охранителния състав да осъществява дейност без професионална квалификация или без успешно преминат курс, удостоверени съгласно чл. 50, ал. 5, т. 7, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв. за всяко отделно нарушение.

(2) Физическо лице, регистрирано като едноличен търговец, член на управителен орган на търговско дружество или на юридическо лице, или друго лице, оправомощено да го управлява и представлява, което преди сключването на трудов договор с лице от охранителния състав на едноличния търговец или юридическото лице не изпълни задължението си по чл. 50, ал. 5, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв. за всяко отделно нарушение.

Чл. 76. Физическо лице, регистрирано като едноличен търговец, член на управителен орган на търговско дружество или на юридическо лице, или друго лице, оправомощено да го управлява и представлява, което не изпълни задължение по чл. 51, ал. 1 – 3, чл. 52, ал. 3 – 5 и ал. 7 или по чл. 54, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв. за всяко отделно нарушение.

Чл. 77. Физическо лице, регистрирано като едноличен търговец, член на управителен орган на търговско дружество или на юридическо лице, или друго лице, оправомощено да го управлява и представлява, което наруши забрана по чл. 53, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв. за всяко отделно нарушение.

Чл. 78. Ръководител или изпълнител, който не изпълни задължение по чл. 56, ал. 6 или 7, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв. за всяко отделно нарушение.

Чл. 79. Който наруши забрана по чл. 64, се наказва с глоба от 500 до 2000 лв. за всяко отделно нарушение.

Чл. 80. Който не осигури достъп по чл. 71, ал. 2, т. 1 – 3 на контролните органи, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв. за всяко отделно нарушение.

Чл. 81. За неизпълнение на задължителни предписания на контролните органи по този закон физическото лице се наказва с глоба от 100 до 1000 лв., а на юридически лица и еднолични търговци се налага имуществена санкция в размер от 200 до 2000 лв.

Чл. 82. За неизпълнение на друго задължение, произтичащо от този закон и подзаконовите нормативни актове, регламентиращи частната охранителна дейност, физическото лице се наказва с глоба, съответно на юридическо лице и едноличен търговец се налага имуществена санкция, в размер от 200 до 500 лв. за всяко отделно нарушение, ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 83. (1) Нарушенията се констатира с актове, съставени от контролните органи по този закон.

(2) Въз основа на съставените актове министърът на вътрешните работи или оправомощени от него длъжностни лица издават наказателни постановления.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Ръководител на охранителната дейност“ е служител по трудово правоотношение с работодателя – едноличен търговец или юридическо лице, на който писмено е възложено да организира, ръководи и контролира охранителна дейност на своя работодател.

2. „Охраняван обект“ е физическо лице при лична охрана; движимо или недвижимо имущество – при охрана или самоохрана на имуществото на физически или юридически лица; недвижим имот и намиращото се в него движимо имущество – при сигнално-охранителна дейност; физическите лица и имуществото в питейно или развлекателно заведение, дискотека, игрална или компютърна зала – при охрана на питейни и развлекателни заведения, дискотеки, игрални и компютърни зали; пътното

превозно средство и намиращите се в него ценности – при охрана при транспортиране на ценни пратки или товари; отделното населено място, обособено като самостоятелна урбанизирана територия – при охрана на урбанизираните територии; конкретното мероприятие – при охрана на мероприятия; селскостопанското имущество – при охрана на селскостопанско имущество.

3. „Видеонаблюдение“ е техническа форма на обработка и съхранение в предвидения в закона срок на лични данни, извършвани при спазване разпоредбите на Закона за защита на личните данни и на този закон, свързани с изискванията при обработката на лични данни съгласно чл. 2, ал. 2 от Закона за защита на личните данни, включваща заснемане на лица в охраняван обект и запис на получените данни.

4. „Сигнално-охранителни известителни системи“ са алармени системи против проникване и нападение, включващи централни или местни пултове, контролни панели, датчици, средства за сигнализация и устройства за предаване на сигнали на разстояние, които подават сигнал при опит да бъдат преодолен или разрушени физическите бариери от системи за физическа защита или при нападение на даден обект.

5. „Урбанизирана територия“ е селищната територия, обхваната от границите на населеното място или селищното образувание (строителните му граници), определени с устройствен план, без да се включва землището.

6. „Мониторен контрол“ е ограничена форма на видеонаблюдение – наблюдение с технически средства на охранявания обект, без възможност за запис на получените данни.

7. „Системно“ е извършването на три или повече нарушения в продължение на една година, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган.

8. „Повторно“ е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение.

9. „Селскостопанско имущество“ е имуществото по чл. 2, ал. 1 от Закона за опазване на селскостопанското имущество.

§ 2. Министерството на вътрешните работи осигурява възможност за приемане на документите по чл. 41, чл. 46, ал. 1, чл. 51, ал. 1 и 2 и чл. 52, ал. 3, 4 и 5 в електронна форма при условията и по реда на Закона за електронното управление.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Законът за частната охранителна дейност (обн., ДВ, бр. 15 от 2004 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30, 34 и 82 от 2006 г., бр. 53 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 35, 59 и 73 от 2010 г., бр. 43 от 2011 г., бр. 44 от 2012 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 48 от 2016 г. и бр. 63, 85 и 92 от 2017 г.) се отменя.

§ 4. (1) Издадените до влизането в сила на този закон лицензи за извършване на частна охранителна дейност, включително лицензите за извършване на самоохрана, издадени на лица по чл. 2, ал. 3, запазват действието си.

(2) Лице с издаден лиценз по чл. 5, ал. 1, т. 1, 3 – 5 от отменения Закон за частната охранителна дейност в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон удостоверява, че извършваната от него частна охранителна дейност отговаря на минималните изисквания, предвидени в глава втора.

(3) Когато лицензът по чл. 5, ал. 1, т. 4 от отменения Закон за частната охранителна дейност е издаден на лице извън посочените в чл. 2, ал. 3, се прилага § 5.

(4) Лице с издаден лиценз по чл. 5, ал. 1, т. 2 от отменения Закон за частната охранителна дейност може да извършва дейност по чл. 5, ал. 1, т. 3, 5 и 6, ако в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон подаде заявление до органа по чл. 40, че извършва такава дейност, и удостовери, че тя отговаря на минималните изисквания за извършването ѝ, предвидени в глава втора.

(5) Редът за подаването на заявление по ал. 4 и удостоверяването по ал. 2 и 4 се определя с наредбата по чл. 2, ал. 4.

(6) Дейността по ал. 4, заявена и удостоверена съгласно ал. 5, се вписва в допълнение към притежавания лиценз по реда на чл. 46.

§ 5. Издадените до влизането в сила на този закон лицензи за извършване на самоохрана на лица, извън тези по чл. 2, ал. 3, прекратяват действието си в едногодишен срок от влизането му в сила.

§ 6. За лицата, извършващи частна охранителна дейност, със сключени към датата на влизане в сила на този закон трудови договори не се прилагат изискванията на чл. 50 относно образованието и професионалната квалификация.

§ 7. Министерът на вътрешните работи в двумесечен срок от влизането в сила на закона издава наредбите по чл. 2, ал. 4 и чл. 5, ал. 4.

§ 8. Единният автоматизиран централизиран регистър на лицензите по чл. 70, ал. 1 се изгражда в срок до една година от влизането в сила на този закон.

§ 9. Подзаконовите нормативни актове, издадени на основание на отменения Закон за частната охранителна дейност, се прилагат до издаването на съответните нови актове, доколкото не противоречат на този закон.

§ 10. Неприклучените до влизането в сила на този закон производства по издаване или отнемане на лиценз, с изключение на производствата, свързани с лиценз за извършване на самоохрана на лица, извън тези по чл. 2, ал. 3, се довършват по досегашния ред.

§ 11. В Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия (обн., ДВ, бр. 73 от 2010 г.; изм., бр. 88 от 2010 г., бр. 26 и 43 от 2011 г., бр. 44 и 73 от 2012 г., бр. 66, 68 и 70 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 14, 56, 79, 94 и 95 от 2015 г., бр. 47, 81 и 103 от 2016 г. и бр. 103 от 2017 г.) навсякъде думите „чл. 5, ал. 1, т. 5 от Закона за частната охранителна дейност“ се заменят с „чл. 5, ал. 1, т. 4 от Закона за частната охранителна дейност“.

§ 12. В Закона за изпълнение на Конвенцията по касетъчните боеприпаси и Конвенцията за забраната на използването, складирането, производството и трансфера на противопехотни мини и за тяхното унищожаване (обн., ДВ, бр. 95 от 2015 г.; изм.,

бр. 103 от 2017 г. и бр. 2 от 2018 г.) навсякъде думите „чл. 5, ал. 1, т. 5 от Закона за частната охранителна дейност“ се заменят с „чл. 5, ал. 1, т. 4 от Закона за частната охранителна дейност“.

§ 13. В Закона за опазване на обществения ред при провеждането на спортни мероприятия (обн., ДВ, бр. 96 от 2004 г.; изм., бр. 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 80 и 82 от 2006 г., бр. 53 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 12 и 32 от 2009 г., бр. 19, 50 и 88 от 2010 г., бр. 68 от 2013 г. и бр. 53 от 2014 г.) в чл. 9, ал. 5 думите „по реда на чл. 28 от Закона за частната охранителна дейност“ се заличават.

§ 14. В Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 53 от 2014 г.; изм., бр. 98 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 56 и 61 от 2015 г., бр. 81, 97, 98 и 103 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 26 от 2017 г.; изм., бр. 58, 97 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) в чл. 93 т. 2 се отменя.

§ 15. Изпълнението на закона се възлага на министъра на вътрешните работи.

§ 16. Законът влиза в сила два месеца след обнародването му в „Държавен вестник“ с изключение на чл. 2, ал. 4 и чл. 5, ал. 4, които влизат в сила от деня на обнародването му.

Законът е приет от 44-то Народно събрание на 18 януари 2018 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Председател на Народното събрание: **Цветя Караянчева**
Приложение към чл. 41, ал. 1

ДО
ДИРЕКТОРА НА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
„НАЦИОНАЛНА ПОЛИЦИЯ“
ГР. СОФИЯ
ЧРЕЗ: ДИРЕКТОРА НА
СДВР/ОДМВР – .....

ЗАЯВЛЕНИЕ

От ....., управляващ
.....,
(точно и пълно наименование на търговеца/юридическото лице)
ЕИК/БУЛСТАТ: , със седалище и адрес на управление:
.....,
адрес за кореспонденция: .....
.....,
тел.: ....., GSM .....

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДИРЕКТОР,

Моля да ни бъде издаден лиценз за извършване
на частна охранителна дейност по чл. 5, ал. 1,
т. .... от Закона за частната охранителна дейност
за територията на .....
.....
(посочва се териториалният обхват, на който ще се осъществява дейността – съответната област или цялата страна)
Прилагам необходимите документи за удостоверяване на обстоятелствата по чл. 41, ал. 2 и 3 от Закона за частната
охранителна дейност.

Дата: ..... С уважение:

Гр. .... (.....)

621